

Başkan Yardımcısı Taha Çakmak'ın Reuters Haber Ajansına Verdiği Röportaj

12 Ekim 2022

2022 yılının Ocak-Eylül döneminde bankacılık sektörü tarafından tüm firmalara 1,21 trilyon TL kredi sağlandı. Sektörün sadece Eylül ayında firmalara sağladığı 163 milyar TL kredi, önceki yılın ilk 9 aylık toplamından daha fazla ve geçen yılın aynı ayının 5 katı seviyesindedir. Uygulanan makro ihtiyati tedbirlerle kredilerin daha hedefli kullandırılması amaçlanmıştır. Bunun en önemli sonucu, KOBİ'lere Ocak-Eylül döneminde nette 558 milyar TL kredi kullandırılması olup, bu tutar 2021'in aynı döneminde 54 milyar TL olan KOBİ net kredi kullanımınının 10 katıdır. Sadece Eylül ayında KOBİ'lerin net kredi kullanımı önceki yılın Temmuz-Eylül döneminin 3 katından fazla ve Ocak-Eylül döneminin 1,5 katı olarak gerçekleşti. Bu da KOBİ'lerin bankacılık sektörü kredilerinden aldığı tarihteki en yüksek pay ve tutardır.

2021 yılının son çeyreğinden itibaren uygulamaya alınan para politikası ve makro-ihtiyati tedbirler ile kredi kompozisyonunda TL'nin payının arttırmakta aynı zamanda uzun vadeli TL finansmanın finansal sistemde tutunabilmesi için gerekli zemini hazırlanmaktadır.

Ayrıca, KOBİ, esnaf ve tarım kredileri gibi krediye erişim imkânı daha sınırlı olan müşterilerin uzun vadeli ve düşük maliyetli finansman imkânına kavuşarak faaliyetlerini sürdürülebilir bir yapıda devam ettirmeleri amaçlanmaktadır.

Güçlü ve sürdürülebilir iktisadi faaliyetin en önemli bileşenlerinden olan ihracatçı sektörler ile ekonominin büyüme potansiyelini arttırmada kritik öneme sahip olan yatırım kredilerinin desteklenmesi de bu politika bileşenin diğer önemli unsurlarından. Bu çerçevede, 2021 yılının son çeyreğinde faiz indirimleri ile başlayan yeni politika çerçevesi 2022 yılının ikinci çeyreğinden başlayarak makro-ihtiyati politikalar ile güçlendirilmiştir.

Makro ihtiyati politikalarla yatırım, istihdam, katma değerli üretim ve ihracatı artırıcı selektif kredi anlayışını uygulamaya başlattık. Bu anlayış çerçevesinde, ihracatçılara 1 yıl vadeye kadar %9'a kadar faizle Türk Lirası cinsi reeskont kredisi kullandırılmaktadır. 20 milyar dolar Eximbank kanalı ile 10 milyar dolar da diğer bankalara reeskont kredisi kaynağı oluşturulmuştur.

Ayrıca reeskont kredilerinde ihracat taahhüdünü kaldırarak, firmalara bu taahhütleriyle bankalardan reeskont kredisi dışında da ihracat kredisi kullanımının önü açılmıştır.

İhracata ve ithal ikamesine yönelik yatırım kararı almış firmalara tahsis edilen uzun vadeli (2 yıl ödemesiz 10 yıl vadeli yüzde 9 faiz ile) şu ana kadar yaklaşık 350 firmaya 60 milyar TL'yi bulan Yatırım Taahhütlü Avans Kredileri kullandırılmıştır.

Bankaların menkul kıymet tesisleriyle birlikte istediği alanlardaki firmalara kredi kullandırmalarının önü açıktır. Düzenlemeler sonrası bankacılık sektörü tarafından alınan Hazine kağıtlarıyla getiri eğrisi özellikle uzun vadelerde aşağı gelmiştir, bu gelişimin sürdürülebilir olmasını önemsiyoruz.

2021 yılında ortalama olarak %23 civarında olan TL ticari kredi faizleri %18 seviyesine kadar gerilemiştir. Ticari kredi faizinin politika faizi ile uyumlu bir aralığa geldiğini gözlemlemekteyiz.

Uygulanmakta olan politika bileşiminin enflasyonist baskı yaratmaması ve kaynakların sürdürülebilir ekonomik faaliyetin ihtiyaç duyduğu alanlara yönelmesi sadece makro ihtiyati tedbirlerle değil tüm paydaşların yeni ekonomik modele katkılarıyla sağlanmaktadır.